

Kapitel 11: Kyrkan

FN:S BARNKONVENTION, ARTIKEL 14 *Tanke-, samvets- och religionsfrihet*

11: Kyrkan

FN:S BARNKONVENTION, ARTIKEL 14 *Tanke-, samvets- och religionsfrihet*

BUKALA, 6 ÅR, BERÄTTAR:

” Jag slår upp ögonen efter att ha sovit gott hela natten. Mmm det luktar så speciellt. Mamma håller på och stryker våra finkläder. Det är söndag och vi skall gå till kyrkan.

Jag ser att vår grannfamilj också håller på att klä upp sig och gör sig fina. Det är något speciellt när det är söndag och vi blir nog många i kyrkan idag.

Förra söndagen hade vi en tävling mellan kvinnor och män. Vi tävlade om vem som kunde samla in mest pengar i kollekten och pengarna kommer att gå till julfesten som vi ska ha i vår kyrka. Vi kommer att ha tävlingen idag också, sen lägger vi samman det vi får in i dag med det som kom in förra söndagen. Det skall bli jätteskoj! Hoppas kvinnorna vinner.

- Kommer du Bukala, ropar Poni.
- Vi kan väl gå i förväg, sa Poni.
- Ja, det gör vi.
- Mamma? Jag går med Poni till kyrkan.
- Ja, gör det, sa mamma. Vi ses där! Vänta förresten. Pony, kan du inte be din storasyster Lillibeth följa med er? Jag kunde frågat Taban men han är inte riktigt klar ännu.

Lillibeth var klar så hon kunde ha följ med oss till kyrkan.

När vi kom fram till kyrkan hade de redan börjat. De sjöng nog den första psalmen. Det var Moru-psalmen nr 18. Nu kommer också min familj. Nami och Taban stannade utanför

kyrkan under det stora trädet. Där håller söndagsskolan till. Nami tycker det är jätteroligt att gå i söndagsskolan. Jag brukar också vara med ibland men idag vill jag var inne i kyrkan, eftersom det är kollekttävling senare.

I dag får vi höra bibelberättelsen om den gode herden. Tänk, det är fantastiskt att Gud tar hand om oss så mycket att han alltid kommer att leta efter oss om vi skulle springa bort från honom. Undrar när det skulle bli så för mig? Jag vill inte springa från Gud – jag vill alltid vara nära honom.

Nu är det dags – kollekt-tävlingen! Poni morbror Isak går längst fram i kyrkan och håller i korgen där alla kvinnor skall lägga sina pengar och bredvid honom står en kvinna, som jag inte känner. Hon håller i korgen där männen lägger sina pengar. Nu går många män och kvinnor fram och lägger pengar i korgarna. Det är så spännande!

Nu räknar de pengarna – undrar vem som vinner? Nej, nej, männen samlade in mest pengar – vi kvinnor förlorade.

Jag frågar Isak om vi inte kan göra det en gång till. Snälla?
– Jo, säger Isak. Vi frågar männen om vi kan samla in en gång till och så får vi se om kvinnorna kan samla in mer pengar än männen denna gång.

Männen går med på det. Nu går vi fram igen och lägger våra pengar. Då ser jag att Agnes, Poni mamma lägger pengar i männens korg! Undra varför hon gjorde så? Vill hon inte att kvinnorna skall vinna? Då blir Poni sur på sin mamma.

– Varför går du lägger pengar i männens korg? säger Poni. Då kanske vi inte vinner?

– Men snälla Poni, säger Agnes. Det är bara en lek, ta inte så allvarligt på det. Huvudsaken är att vi får in pengar till vår julfest.

Agnes har faktiskt rätt. Det är bra om vi får in mycket pengar till vår julfest! Så det spelar ingen roll vem som vinner.

KYRKA

Många kyrkor är byggd av lera och halm och utan dörrar. På senare år har stiftet i Lui fått bidrag så att flera kyrkor har kunnat byggas av tegel med plåttak. Lui-katedralen (domkyrkan) är byggd av bränt tegel och har plåttak. En framtida dröm är att alla församlingarna skall få kyrkor med bränt tegel så att inte termiterna kan äta upp dem.

I de flesta kyrkorna finns det ett altare och i några kyrkor även predikstol och ambo. I Lui-katedralen finns en dopfont längst ner i kyrkan, vid ingången till kyrkan. Församlingsborna sitter på bänkar av trä eller lera. Oftast har man pyntat kyrkan med vimplar (tygbitar) på linor, ”julgrans”girlander, glitter på korset ovanför altaret och blommor hängande i taket.

GUDSTJÄNST

Gudstjänster kan börja på olika tider på söndagsförmiddagen. Det kan även förekomma två gudstjänster samma dag då den första börjar till exempel kl 9.00 och är på engelska och den andra gudstjänsten börjar kl 11.00 och är på språket moru. Det är ett fattigt folk men på söndagen är

man fint klädd. De flesta människor har bara tre plagg: två att byta med på vardagarna, när man tvättar det ena och ett söndagsplagg.

I gudstjänsten medverkar flera präster, diakoner, kvinnor från Mothers Union och lekfolk. I väntan på att gudstjänsten skall börja sjunger församlingen. Gudstjänsten startar med procession, då alla medverkande och ibland söndagsskolebarnen kommer sjungandes in. Därefter psalmsång, inledande bön, textläsning, meddelande och trosbekännelsen. Innan prästen börjar med sin predikan går barnen till söndagsskolan som brukar vara utomhus under ett träd.

Efter predikan sjunger man ännu en psalm och därefter tar man upp kollekten. Kollekten tas inte upp med några kollektståvar utan i speciella korgar. Dessa korgar har kvinnorna flätat. Om man firar mässa sker nattvarden med nattvardsbön och Herrens bön. Liksom våra svenska gudstjänster avslutas gudstjänsten med välsignelsen och psalmsång.

Efter gudstjänsten hälsar alla gudstjänstbesökarna på varandra. Det kan vara 200-250 besökare i en vanlig gudstjänst så det blir många att skaka hand med.

Till psalmerna och sångerna spelar man trumma, maracas, ”flöjt” och andra rytminstrument. I musiken kan man finna influenser av både afrikanska rytmer, arabiska skalor och engelska hymner. Ibland kommer kvinnorna med sina glädjerop. Stämningen är lite högre än i våra gudstjänster.

INSTRUMENT

Se fakta i kapitel 12, *Festen*.

DOP

I Lui stiftet döps man från 12 år, sk. vuxendop. De som skall döpas får undervisning i grupper om 20-40 personer i ca 2-3 månader och därefter sker dopet i kyrkan. Dopfonten är placerad nere vid ingången till kyrkan. Man firar inte hemma utan detta görs i kyrkan.

KONFIRMATION

Oftast när biskopen besöker församlingarna är det också konfirmation. Det är bara biskopen som konfirmerar i Lui stift. Konfirmationsåldern varierar från 11-80 år. Under konfirmationen frågar Biskopen konfirmanderna: Ni står här inför Gud och denna församling. Vill ni respektera den tro som gavs er i dopet? Vill ni ha den tro och visa den i

handling, som era gudföräldrar en gång visade er? Konfirmanderna svarar: Jag vill. Sedan vid handpåläggningen säger biskopen till var och en av konfirmanderna: O Gud, skydda detta ditt barn med din himmelska välsignelse, så att Gud må leva för detta barn i evighet, må du bli fylld med din helige Ande tills du når din evighet.

BEGRAVNING

Begravningen har en väldigt stor betydelse för folket i Lui stift. Hela byar kan bli väldigt engagerade. Skolan i byn kan bli inställd p.g.a begravningen och en eller flera lärare kan utebli från lektionerna. Begravningen sker hemma och man begravs på sin tomt. Viktiga personer för församlingen eller stiftet kan få gravsten i sten med bild av den avlidne. Kvinnorna möter liket gråtande och följer därmed liket tills det kommer ”hem” igen. Ljudet av gråt och trummor blandas och begravningsakten kan ske i flera dygn.

Mitt på gården ställs sedan gravstenar, likt gravgubbar. 4,5 meter höga träfigurer. Någon ”gravsten” kan även bestå av 4 kulor ovanpå varandra. Kulorna symboliserar att den man som blivit

begravd där visar på att han har dödat fyra lejon.

RELIGION

Sydsudan har ingen statsreligion. Författningen erkänner alla religioner men slår fast att stat och religion ska hållas åtskilda. De flesta av invånarna i landet är kristna eller omfattar traditionella religioner med inslag av andetro och förfädersdyrkan. Nästan två tredjedelar av invånarna i södra delen utövar inhemska traditionella religioner.

På 1980-talet när Sydsudan fortfarande var en del av Sudan gjorde centralregeringen i norr flera försök att införa islam i södern. Söderns motstånd mot islamiseringen var en drivkraft i inbördeskriget 1983–2005.

Det finns ingen moské i staden Lui och inga muslimer som man känner till men i grannstaden Mundri finns muslimer. I Lui finns också Sjundedagsadventister som har en liten kyrka och Romersk katolska kyrkan har också en liten kyrka.

TIPS 1

Samtal

BARNKONVENTION

Artikel 14 i barnkonventionen talar om barnets rätt till religionsfrihet.

Samtala med barnen om vad det kan innebära med religionsfrihet. Har vi som land religionsfrihet?

GRUNDKÄNSLORNA

Bukala tyckte att det skulle bli jätteskoj med kollekttävlingen. Vad gör dig glad – vad tycker du är jätteskoj?

Poni blev sur på sin mamma för hon la pengar i männens korg. Poni ville att kvinnorna skulle vinna! Har du också blivit sur då du har tävlat någon gång?

TIPS 2

Andakt

BIBELTEXTER:

Den gode herden (Joh 10:1-21)

Det förlorade fåret (Luk 15:1-7)

SÅNGFÖRSLAG:

Titta är du här, BPs 48

Vi har kommit hit för att höra om Jesus, BPs 205

Herren är min herde, KS 39

Herren är min herde, bär mig, KS 144/BPs 134

Lilla lammet vilse går, KS 188

Moru-psalm, nr 1 i materialet

Yesu number one, nr 6 i materialet

BÖN:

Gud, tack för att kyrkan och gudstjänsten finns där vi får hämta kraft. Om vi som fåret går vilse hjälp oss då att hitta hem till dig igen. Amen.

TIPS 3

Tillverka maracas

Se tipsdelen i kapitel 12, *Festen*

TIPS 4

Studiebesök till en kyrka

Gör ett besök i en kyrka. Vad innehåller kyrkan för inventarier? Jämför svensk kyrka med den sydsudanesiska som beskrivs i faktadelen. Vilka skillnader och likheter finns?

TIPS 5

Anordna en tävling

Gör en tävling om vilka ”grupper” (ex. flickor mot pojkar) som kan samla in mest pengar till något välgörande ändamål. Gå in på Svenska kyrkans hemsida/internationellt arbete där det beskrivs de olika insamlingsprojekt som man kan välja på. Se länk; www.svenskakyrkan.se/internationelltarbete/lista-over-samtliga-insamlingsprojekt-arbete

TIPS 6

Anordna en gudstjänst

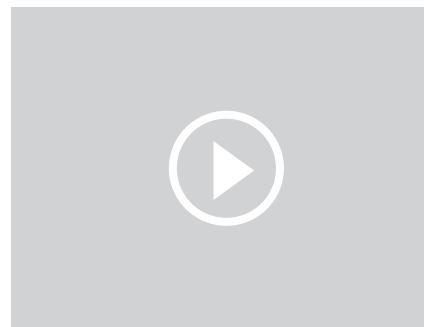
Fråga någon från din församling om ni som grupp kan få vara med och planera en gudstjänst.

BILDER

Kyrka av tegel och plåttak
Kyrka av lervägg och plåttak
Kyrka utan vägg med grästak
Gammal och ny kyrka
Katedralen
Invändigt i katedralen
Invändigt i kyrkan med pynt
Dopfont
Kollekthåvar
Maracas
Finkladda barn för gudstjänsten
Finklätt barn för gudstjänsten
Procession
Söndagsskolan

Söndagsskolan
Hälsningsceremonin efter
gudstjänsten
Gravsten

VIDEO-KLIPP

Psalmsång
Söndagsskolan

VÄSKAN

*Väska finns att låna genom
Sensus, Lund*

Trumma
Maracas
Större korg
Sedlar